

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 26.—
za en mesec 2.20
za Nemčijo celoletno . . . 29.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec 2.—
V upravi prejemam mesečno . . 1.80

Sobotna izdaja:

za celo leto K 7.—
za Nemčijo celoletno . . . 9.—
za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna pettirista (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)

za enkrat po 33 v
za dva- in večkrat . . . 25,
pri večjih naročilih primeren
popust po dogovoru.

Poslano:

Enostolpna pettirista po 60 vin.

Izhaja vsak dan, izvenredno
delje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; notranjirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne uravnilec avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Junaštvo Slovencev.

Deveta laška ofenziva. - Slovenski planinski polk šte. 27. se odlikoval. Splošen napad italijanskih množic odbit.

Na vseh vernih duš dan so prešli Italijani na Krasu in v Vipavski dolini po koreniti topniški pripravi, kjer je gremelo kakor na sodnji dan, k splošnemu napadu pehote. Mislili so, da bodo sedaj igraje šli naprej. Toda naleteli so na naše junake. V prvi vrsti so zopet, kakor v osmi laški ofenzivi, naši slovenski fantje, naši planinci, ponos našega naroda, zastavili sovražniku pot in ga z velikanskimi izgubami vrgli nazaj.

Italijani so navalili predvsem na postojanke vzhodno Vrtojbe, na Sv. Marka in na Kemperlišče. Dalje so napadli v množicah, močnih osem divizij, na severnem kraškem grebenu pri Lokvici. Povsod smo jih vrgli s protinapadom nazaj, samo Lokvica je ostala v laških rokah. Besno so napadali Italijani takozvani ključ do Trsta, višino Grmado pri Medjivani in pa greben nad Jamljami pri Selu. To je najvažnejša naša postojanka na Krasu. In ta je ostala trdno v naših rokah.

Topovi in mine bobne naprej. Po prvem dnevu splošnega napada italijanske pehote bodo sledili drugi, morda strašnejši. Toda že po prvem dnevu presojamo položaj ugodno. Lahi nas niso presenetili. In kakor v Karpatih za Ruse, tako bo poskrbel tudi na Krasu Boroevič za Italijane, da bodo izkrevavili in si razbili glave.

Zadnje dni so obstreljevali Lahi s topovi težkega kalibra Vrtovin v Vipavski dolini.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 2. novembra. Uradno se poroča:

Na Goriškem se je pričela nova italijanska ofenziva.

Druga in tretja italijanska armada, ki sta bili po zadnjih velikih bojih ojačeni s svežimi četami, sta napadli pri Gorici. Prvi splošni naval je bil odbit, hvaležni moramo za to biti junastvu naših čet. Dopoldne je postal močan sovražni ogenj izredno ljut, opoldne je sovražna pehota naskočila. Za vsako ceno bi bili radi vzeli v Vipavski dolini višine, ki leže vzhodno Vrtojbe. Popolnoma so odbili naši sedem sovražnih brigad, ki so tam nastopile na tesnem prostoru.

Na severnem delu Kraške planote je ob 11. uri dopoldne nastopila na sunek v množicah italijanska pehota, ki je najprej čez naš razstreljeno prvo črto pridobivala na prostoru. Obkoljevalni protinapadi naših čet so zopet vrgli Italijane, a Lokvica je ostala Italijanu; osem italijanskih divizij se je udeležilo sunka.

Na južnem delu planote smo držali vse postojanke, dasi je sovražnik besno naskakoval.

Odlična zasluga na uspehu včerajšnje bitke gre kranjskemu deželno-brambnemu pešpolku št. 27 in preizkušnemu zahodnogališkemu črnovojniškemu polku št. 32.

Stoje so odbili sovražne napade in se držali proti največji premoči.

Zelo se morata pohvaliti tudi polka 41. in 11. Ujeli smo nad 1000 mož in zaplenili 7 strojnih pušk.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

× × ×

Lokvica je skupina nekaj hiš nekoliko severovzhodno od Opatjega sela v smeri

proti Vipavski dolini. Italijani so le nezadovoljno pridobili na prostoru.

POROČILO NAŠE MORNARICE.

Dunaj, 2. novembra. Uradno se poroča:

Več skupin naših morskih letal je dne 1. novembra zvečer zelo uspešno napadlo Červinjan, St. Giorgio di Nogaro, Pieris, Gradež in Adria-delavnice pri Trziču. Opozvalo se je, da so bile v navedenih krajih velikokrat zadete vojaške naprave in železniške postaje in ena lopa letalnice postaje v Gradežu.

Poveljstvo mornarice.

Razočarano italijansko vojno vodstvo.

Italijanom je jela pohajati sapa na poti v Trst. Laškim listom se zdi potrebno, da povedo končno tudi svojim bralcem resnico, kako strašno težka je pot v Trst, katero so bili doslej slikali lagodno. »Stampa« priobčuje te dni zelo resen in pesimističen opis kraške fronte, katerega je dobila od posebne strani iz vojnega ozemlja.

Člankar izvaja, da je kraška fronta zažraja, katere ni mogoče vzeti z naskokom; avstro-ogrsko postojanka na Grmadi je nepremakljiva ter bi razlila na morebitnega napadalca kakor strašen ognjenik cele reke ognja in železa. Sovražnik se ni upehal, marveč je njegova volja, držati vsako ped zemlje, jača nego je bila kdaj prej. Da pa potolaži ljudstvo, izjavlja člankar nato, da bodo Lahi ovire, ki so od spredaj nezavzetne, obšli in napadli te rzveli od zadaj. Pristavlja pa obenem, da bo to, kakor kažejo dosedanje izkušnje, zahtevalo zelo mnogo časa ter vsekakor ne bo majhna naloga. Če dospo italijanske čete na severozapadu do Kostanjevice in v zvezo Selo, potem se bodo oblegovalne operacije pri Grmadi šele začele. Kdor je tako lahkovoren, da verjame na izpraznjeni Trsti, ali kdor misli, da vodi v Trst pot ob morju, ali da bi mogla v Trst priti italijanska konjenica, tega je treba poslati na Kras, kjer bi si stokrat polomil noge in si s povzdignjenimi rokami izprosil prostorček v kakem vozu Rdečega križa, da bi se odpeljal v ozadje.

Bojišče ob Mirenem gradu.

Z bojišča se piše:

Naš 27. domobranski (ljubljanjski) pešpolk je dobil povelje, da mora dne 11. oktobra napasti sovražnega Italijana. Ko pridemo rano zjutraj na določeni kraj, se je naš drugi bataljon razvil v bojno črto in tako je šlo po malem naprej. Sovražnik pa je nas pričakoval, kakor krvooločna zver svoj plen. In kar na en hip smo dobili huj ogenj vseh vrst morilnega orožja. Od vseh strani je bobnalo s tako silo, da nam ni bilo moči ne naprej in mnogim tudi ne nazaj prej kot šele zvečer. Naši častniki so bili večinoma ranjeni, bili smo kot čreda brez pastirja. Italijan je poskušal kar naprej predreti našo črto, a mi smo mu vse sunke odbili. Sovražnik je pošiljal proti nam vedno hujše moči. Na naši strani 1 bataljon, na laški strani pa napadajo kar 4 polki! Kot besni Levi so se vrgli Lahi na nas popoldne ob 4. uri dne 12. oktobra. A sedaj nam pride na pomoč naša dobro izveščana artiljerija, ki je tako dobro streljala, da so težke granate metale sovražne Italijane kar do 10 metrov v zrak. Kar jih je še ostalo, pa smo z ognjem navadnih in strojnih pušk pomandrali k tlom in jih razpršili na vse strani. — Franc Fedran, desetnik,

Polastitev Palazzo di Venezia.

Rim, 31. oktobra. (Kor. ur.) Agenzia Stefani poroča: Finančni minister Meda je prispel včeraj ob 2. uri popoldne v Palazzo di Venezia. Osebi, ki je imela palačo v oskrbi, je odvzel ključe, ne da bi naletel na kak odpor. Minister, ki je bil spremljan od glavnega ravnatelja državnega premoženja in svojega sekcijskega načelnika, je sestavil po notarju Guidi posebno javno pravno listino, da se je polastil palače v imenu in na račun vlade kralja Viktorja Emanuela III. Na podlagi potem izvršenega zapisnika je oddal finančni minister Palazzo di Venezia naučnemu ministru, ki jo bo v uporabi za ureditev umetniškega muzeja

Tittoni odstopil.

Italijanski veleposlanik v Parizu, Tommaso Tittoni je vložil prošnjo za odstop, češ, da mora pozimi na nasvet zdravnikov živeti v milejšem podnebnju. Italijanski ministrski svet je sklenil predlagati kralju, naj Tittoniju dovoli odstop in naj mu podeli naslov državnega ministra. Italijo je zastopal Tittoni v Parizu od marca 1910. Kot naslednik Tittonija imenujejo listi italijanskega veleposlanika v Petrogradu Carlottija in glavnega tajnika za izseljevanje v Rimu grofa Gallina, ki je bil že l. 1908 eno leto veleposlanik v Parizu.

Zdi se, da tiči glavni vzrok nenad-

ne odstopitve Tittonija v nesporazumljenju med Italijo in Francijo.

Odmevi o Bissolatijevem govoru.

Z Bissolatijevimi govorom v Cremoni se laški listi zelo pečajo. »Corriere della Sera«, »Avemre d'Italia« in »Italia« dolže Bissolati, da je vedoma kršil narodno edinstvo in pravijo, da je odslej Bissolati nemogoč kot član narodnega ministrstva. Bissolati je nesramno razžalil vse katoličane. Ministrski predsednik mora Bissolatija prijeti za ušesa in oa postaviti pred vrata.

Za Bissolatiem je v Cremoni govoril tudi pravosodni minister Sacchi nekaj besedi o Battistiju in je nujno pozival k narodni edinstvi ter končno poudaril voljo ministrstva, da pribori zmagu.

Izjalovljena enotna bojna črta.

Italijansko časopisje priznava, da je zboroval v Parizu vojni svet sporazuma in da je zboroval tudi vojni svet v ruskem glavnem stanu, ki sta se ga udeležila tudi angleški veleposlanik v Petrogradu Buchanan in rumunski general Averescu. Oba vojna sveta dokazujeta, da se je skupna vojna črta po zadnjem pariškem vojnem svetu popolnoma izjalovila. Ni upati, da bi se izboljšala. »Secolo« se zavzema, naj se ustanovi stalni vojaški in politični svet sporazuma.

Wilson o mirovni zvezi.

Predsednik združenih držav v Ameriki, Wilson, je zopet govoril in sicer v mestu Cincinnati. Govoril je o razmerah Amerike do ostalega sveta po vojski in dejal: Ne smemo se obračati do onih narodov s strahom, marveč s simpatijo. Imejmo pred očmi, da bodo po tem izmučenju na s rabili in da se nam jih ni treba bati.

Stališče Amerike v vojski.

Amerika mora pokazati, da kot član svetovne družine zavzema nasproti ostalim narodom isto stališče, kot naj je po njeni želji medseboj zavzemali njeni lastni narodi; Amerika mora pokazati, da je pripravljena dati na razpolago ne samo svojega moralnega vpliva, marveč tudi svojo fizično moč, če bi hoteli ostati narodi skupno z njo za to skrbeti, da ne bo noben narod in nobena skupina narodov poskušala izkoriščati kak drug narod ali drugo skupino narodov in da splošne pravice človeštva edino, za kar se je bojevalo.

Konec nevtralnosti.

Jeli že kdo kdaj slišal, zakaj je pravzaprav izbruhnila sedanja vojska? Mislim, da ne. Nobeno posamezno dejstvo ni povzročilo vojske, marveč — vse stvari v splošnem. V Evropi je nastala medsebojna nezaupnost, različna sumničenja so nastala o tem, kaj ta ali druga vlada name-rava storiti, nastale so tajne zveze in dogovori, zapleteno omrežje spletk in vohunstva, ki je z gotovostjo ujelo v svoje zanke celo družino narodov onstran Oceana. Pomislimo pa, da po tej vojski prejalislej zopet lahko nastane taka vojska in da je to zadnja vojska, katere so se Združene države mogle ubraniti. Rečem to, ker sodim, da je z nevtralnostjo pri kraju, ne zato, ker bi želel, da bi tako bilo. Sedanja vojska je zavzela že sedaj tak obseg, da je prejalislej nevtralnici ne bodo mogli več prenašati.

Združenje narodov.

Hočemo se združiti in skrbeti za to, da ne bo nihče več mogel motiti miru. Mi še nimamo nobene urejene družbe narodov, ali do tega moramo priti, ne nenadoma, ne s trdovratnostjo, ne s pritiskom, marveč s tem, da kačemo na potrebo časa. Vsi narodi sveta se morajo združiti in reči: Odslej ne more ostati nihče nevtralen, če gre za kršitev svetovnega miru iz vroka, ki ga mnenje sveta ne more priznati. Svetovni mir naj se krši, če gre za temelj-

ne pravice človeštva, ne ruši naj se pa radi kake stvari, ki si jo lahko izmislimo. Amerika mora kot članica družine narodov biti pripravljena, da v varstvo teh pravic po celem svetu vrže na tehtnico vso svojo duševno in fizično moč.

Ko je Wilson bival v Cincinnati, so ga od mnogih strani pozdravljali s klicem: »Mi hočemo mir!«

Vojska z Rusi in Rumuni.

Ceprav je splošen položaj na sedmograško-rumunskem bojišču neizpremenjen, vendar je iz uradnih poročil razvidno, da zavezniške čete vsak dan pribore nekaj krajnih uspehov. Pred par dnevi so vrgle sovražnika vzhodno od Predealske ceste čez dolino Par Azuga in vzele Azugo; nekaj časa pozneje so naše čete dosegle uspeh tudi zahodno od omenjene ceste. Vdrle so v rumunske postojanke in zaplenile 10 topov in 17 strojnih pušk. Ozemlje na obeh straneh 17 km dolge ceste Predeal-Sinaja je jako neugodno za prodiranje. Pri Predealu je cesta visoka 1206 m, pri Sinaji 960 m, padec tedaj ni velik, vendar pa obdajajo cesto na obeh straneh gozdnate višine, ki se na vzhodni strani vpenjajo do 1800 m visoko; na zahodni strani pa dosežejo začetkom višino nad 1300 m, na to pa preidejo v skalovito visokogorsko planoto, ki je nad 2000 m visoka. Da je v takem gorskem ozemlju prodiranje težavno in gre le počasi naprej, vsakdo takoj uvidi. Poleg tega pa ne smemo prezreti, da so Rumuni tu že v mirnih

časih napravili močne utrdbe, katere so zadnje čase se ojačili.

Z bojišča v Dobrudži ni nobenih poročil. Zdi se, da je zopet en del operacij zaključen. To potrjuje Mackensenovo dnevno povelje svoji armadi. Odmor je na vsak način potreben. Čete so po dolgotrajnih zasledovalnih bojih naravno izmučene; morajo se odpočiti, dalje je pa tudi treba urediti dovoz živeža, streliva itd. Zato najbrže nekaj časa ne bomo čuli nič novega iz Dobrudže.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 2. novembra. Uradno se poroča:

Bojna črta generala konjenice nadvojvoda Karla.

V prostoru jugovzhodno od Veres Torony (Prelaz Rdečega stolpa) smo napredovali dalje. Avstrijske in nemške čete, ki se vojskujejo južno in jugovzhodno od Braševa na sovražnih tleh, so odbile napade Rumunov.

V južni Bukovini in v ozemlju Capul uspešna podjetja na predpolju.

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.

Nemške čete armade generalnega polkovnika pl. Terszyanszkega so vrgle sovražnika pri Witoniecu jugovzhodno od Solotvine iz neke močno utrjene postojanke. Ujetih je 22 ruskih častnikov, 1500 mož; zaplenjenih je 10 strojnih pušk in 3 metalci min.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 2. novembra. Veliki glavni stan:

Vojna skupina maršala princa Leopolda Bavarskega.

Vestfalske in vzhodno frizijske čete vojne skupine generala pl. Linsingena pod vodstvom generalnega majorja pl. Dietfurtha so vzele z naskokom ruske prednje postojanke pri in južno od Vitonice ležeče na levem bregu Stochoda. Sovražnik je izgubil poleg velikih krvavih izgub še na ujetnikih 22 častnikov, 1508 mož in nam je prepustil 10 strojnih pušk in 3 metalce min. Naše izgube so nizke.

Bolj južno od tam pri Aleksandrovki smo privedli z nekega posrečenega podjetja 60 mož.

Bojna črta generala konjenice nadvojvoda Karla.

Uspešno smo nastopali v gozdnih Karpatih proti ruskim predjim postojankam severno od Dorna Vatre. Na erdeljski vzhodni bojni črti se položaj ni izpremenil.

Napadi Rumunov proti zveznim četam, ki so prodrle čez prelaza Altschanz in Predeal, so se izjalovili z velikimi izgubami Rumunov. Ujeli smo 8 častnikov in 200 mož.

Jugovzhodno od Predealskega prelaza traja dalje boj, ki se razvija za nas ugodno.

Z morja so brez uspeha obstreljevali Konstanco.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 2. novembra. Uradno:

Položaj se ni izpremenil. Mesto Konstanca so 4 sovražne vojne ladje 20 minut obstreljevale. Naše obrežne baterije so prisilile ladje, da so morale odpluti.

Topovski ogenj z obeh strani ob Donavi pri Ruščuku in pri Svistovu.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 1. novembra. Uradno: Na vseh pozoriščih nobenih važnih dogodkov.

Naše čete so prekoračile 30. oktobra s krepkim naskokom tri eno za drugo ležeče utrjene obrambne sovražne črte in so se polastile višine 407, ki leži severno od Molohova kakor tudi vzhodno od tam ležeče višine Capacoji. V teh bojih smo ujeli 120 mož, med njimi 4 častnike; sovražniku smo vzeli 4 strojne puške in 2 metalca min.

Ničesar niso dosegli 31. oktobra ponovljeni napadi sovražnika s premočjo na zgoraj imenovani višini, ki jih je izvedel z namenom, da bi jih bil zopet osvojil.

Carigrad, 2. novembra. Uradno:

Rusi so dne 30. m. m. in 1. t. m. še enkrat napadli, ker bi bili radi vzeli postojanke, katere smo jim iztrgali dne 30. oktobra. Popolnoma kakor vse prejšnje smo odbili tudi ta napad.

Rusko uradno poročilo.

30. oktobra. Z zahodne boje črte se nič važnega ne poroča. Položaj na Erdeljskem in v Dobrudži se ni izpremenil.

Rumunsko uradno poročilo.

31. oktobra. Severna in severno-zahodna bojna črta. Od Fulghesa do Biczacza se položaj ni izpremenil. Neki mali oddelek je presenetil na gori Rosca pri Bratoceji sovražnika in ga odbil

z velikimi izgubami zanj. V enem samem jarku smo našli 2 častnika in 70 vojakov. Zasedli smo goro Rosco, ujeli več mož in zaplenili eno strojno puško in en žaromet. Pri Predebitu je postalo streljanje slabše. V dolini Prahova in pri Dragoslavelu smo odbili več sovražnih napadov. V dolini Jiu se zasledovanje nadaljuje. Pri Oršovi obstreljevanje ponehava.

Obupna obramba Rumunov.

»Secolo« javlja iz Bukarešta: Mesto sta zapustili skoraj dve tretini prebivalcev, med njimi skoraj vsi premožni ljudje. Rumunska armada je morala izprazniti prelaze na meji, a vojskuje se še na gorskih strminah z vso silo, da pridobi na čau.

Nova razvrstitev rumunske armade.

»Berliner Tageblatt« poroča preko Rotterdama in Londona: Merodajni rumunski krogi poročajo, da se bo po novi razvrstitvi rumunske armade, ki jo bodo Rusi zelo ojačili, položaj kmalu izpremenil.

Nova rusko-rumunska ofenziva v Dobrudži.

Reuter poroča iz Odese: Rusko rumunske čete v Dobrudži so pričele z ofenzivo.

Rumunija zahteva strelivo.

Berlinska »Morgenpost« javlja iz Lugana: »Secolo« poroča: Rumunski diplomati so zahtevali, naj pošlje sporazum Rumuniji topove in strelivo.

Rusi ne pomagajo Rumunom.

»Reč« piše: 70 odstotkov rumunske armade še ni prizadete; Rusija svoje ogrožene boje črte za to ne more še bolj oslabiti. Rumuniji naj se za to zdaj pomaga iz Soluna.

Brat rumunskega kralja na erdeljski bojni črti.

Sigmaringen. Knez Hohenzollern je zapustil 31. m. m. Sigmaringen. Odpotoval je na erdeljsko bojišče, kjer obišče čete, ki se vojskujejo z Rumunij.

Beg iz Dobrudže.

Poluradni »Ruski Invalid« (po berlinski »Deutsche Tagesztg.«) opozarja glede na položaj v Dobrudži, da se ruske čete umikajo za Donavo, kjer se bodo pričele šele braniti. Le tako se morejo izogniti nevarnosti, da jih ne stlačijo med Donavo in Črnim morjem.

General Polivanov v Rumuniji.

Ženeva, 2. novembra. »Temps« potrjuje, da je na ukaz carja bivši ruski vojni minister general Polivanov dodeljen rumunskemu kralju. V resnici pa bo, kakor se čuje, Polivanov v Rumuniji izvrševal diktaturo v imenu entente.

Rusi o bojih v Dobrudži.

Poročevalec petrograjskega borznega lista piše: Združena armada v Dobrudži se je med ofenzivo tako besno in odločno vojskovala, da se ni mogla bolj. Sovražnik ni bil niti trenutek utrujen, dasi so poizkušali Rumuni držati vsak grič in vsak kraj; povsod je sovražnik takoj naskočil in posebno rad nastopal z ročnimi granatami. Umikali so se pozneze naši nenavadno hitro, četudi je vojno vodstvo želelo, da bi se bili bolj počasi umikali; te izredne razmere so hitro privedle do preobrata. Rusi so imeli v celi armadi največje izgube; boje v Dobrudži so namreč smatrali za bitko, ki bo odločila njih usodo. Nobene nevarnosti jih zato niso zadržavale.

Bolgarski polkovnik prideljen nemškemu cesarju.

Berlin, 1. nov. Wolffov urad poroča: Bolgarski car je vojaškega pooblaščenca krilnega pobočnika polkovnika Gančeva pridellil nemškemu cesarju.

Predznak preobrata na Rumunskem.

Ženeva, 2. novembra. Listi poročajo iz Bukarešta: Kralj Ferdinand je v daljši avdijenci sprejel voditelja konservativne stranke Marghilomana. Čuje se, da je stališče Bratianu-a omajano.

Rusija odrezana od ostalega sveta.

»Deutsche Tageszeitung« poroča iz Genfa: Francosko časopisje je zelo vznemirjeno, ker je ogrožena plovba na Severnem in na Lednem morju. Boje se, da sploh ne bo mogoče ničesar več dovažati Rusiji. Major Cirrieux objavlja v »Matinu« daljši članek, ki se peča z Rusiji nevarnim položajem in zahteva, naj sporazum kaj stori in naj se v tej stvari ne obotavlja tako, kakor se je na Balkanu.

Čez Arhangelsk ne morejo več dovažati streliva.

Anglija in Francija ne dovažata več streliva in drugi vojni material čez Arhangelsk, kjer je pristanišče zamrznilo, marveč preko novega nezamrznjenega pristanišča na polotoku Kola.

Karte na drva v Rigí.

»Novoje Vremja« poroča, da se vpelejo v Rigí z mesecem novembrom karte na drva.

Boji v Macedoniji.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 2. novembra. Veliki glavni stan:

Odbili smo srbske sunke v ovinku Črne in severno od Nidže Plan'ne.

Na bojni črti pri Strumi živahni boji na predpolju.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 2. novembra. Uradno:

Naše čete so pregnale proti vzhodu slabe sovražne oddelke, ki so prodirali severno od jezera Malik. V ovinku Črne smo odbili slab napad sovražnika. V vzhodu Belašice Planine in na bojni črti pri Strumi je topovstvo le malo delovalo. Sovražniku smo zadali velike izgube v boju dne 3. oktobra v Strumski dolini. V odsekih med vasema Ghiristos in Barakhdsuma smo našli nad 500 nepokopanih mrtličev, velik svežih grobov in veliko množico raztresene opreme in orožja. Na obali Egejskega morja je obstreljeval sovražni monitor brez uspeha naše postojanke pri Orphanu.

Turško macedonsko poročilo.

Carigrad, 2. novembra. Pri Strumi smo odbili napad sovražnika na našo bojno črto.

Srbsko uradno poročilo.

30. oktobra. Radi slabega vremena se je le malo delovalo. Na levem bregu Črne smo odbili ponoči krajni napad sovražnika. Nekoliko smo ob tej priliki napredovali in ujeli nekaj mož.

Angleško solunsko poročilo.

30. oktobra. Med uspešnim poizvedovanjem so zadale naše čete na dojranski bojni črti Nemcem in Bolgarom severovzhodno od Macukove znatne izgube. Severno od Dojrana smo prisilili neko sovražno letalo, da se je moralo izpustiti na tla. — Uspešno so se metale bombe na sovražne vozove zahodno od Demirhisarja.

Francosko balkansko poročilo.

1. nov. Na levem bregu Strume so napadli Angleži Bolgare, jih premagali in jim zadali krvave izgube. Po ljutem boju smo vzeli Barakli-Djuma, ki ga je sovražnik močno branil. Angleži so ujeli 315 mož. Od Dojranskega jezera do Vardarja topovski boj z odmori. Rusi so odbili pri Črni nemško bolgarske protinapade.

Nemci izpraznili Irđnjavo Vaux.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 2. novembra. Veliki glavni stan:

Vojna skupina prestolonaslednika Ruperta.

Severno od Somme je pričelo topništvo zopet deloma močnejše delovati.

Izlahka smo odbili angleški sunek severno od Courcellette.

Francoski napadi v odseku Les Boeufs — Rancourt so pridobili sovražniku nekaj malega severovzhodno Morvala in na severnem robu gozda Saint Pierre—Vaast; v glavnem smo jih pa krvavo odbili. Naše čete so kljub trdovratnemu francoskemu odporu vdrle v severni del Souilly.

Bojna črta nemškega cesarjeviča.

Streljalo se je večkrat zelo besno na desnem bregu Moze; Francozi so dozđaj tudi namerili težak uničevalen ogenj na trđnjavo Vaux, ki so bile izpraznile naše čete na povelje že ponoči, ne da bi jih bil sovražnik motil; v trđnjavi smo prej razstrelili važne dele.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

Francosko uradno poročilo.

31. oktobra zvečer. Dan je minul na celi bojni črti mirno. Le od časa do časa so se bili topovski boji, ki so bili precej živahni pri Souilly in v gozdu Saint-Pierre-Vaast.

1. novembra ob 3. uri popoldne. Francozi so ponoči napredovali severovzhodno od Lesboeufs in severno od Somme. Nemci so zjutraj ljuto napadli, upadli so s severa in z vzhoda proti Sailly-Sailliyu; naš ogenj je zrušil vse njih poizkuse in vrgel napadalce v njih izhodne jarke. Francozi so ujeli 70 mož. Na desnem bregu Moze je bilo ponoči primeroma mirno. V Vogezih se je izjalovil v našem zapiralnem ognju nemški napadalni poizkus pri Largitzu južnozahodno od Altkircha. Z ostale boje črte se nič ne poroča.

Angleško uradno poročilo.

30. oktobra zvečer. Južno od Ancro pri Hebuterne in Auchy živahen topovski ogenj.

31. oktobra popoldne. V minuli noči je topovski ogenj na obeh straneh z odmori.

1. novembra popoldne. Izvedli smo uspešne presenetljive napade na sovražne strelske jarke severovzhodno od Festubert in Messines.

Belgijsko uradno poročilo.

30. oktobra. Ponoči in dopoldne 30. oktobra živahen boj z bombami pri Boesinghe in pri Steenstraete.

31. oktobra. Slabotno streljanje s topovi na belgijski bojni črti.

Vojna slika pri Somme se leta 1916. ne bo več veliko izpremenila.

»Basler Nachrichten« javljajo: Angleški listi večkrat opozarjajo, da se pač vojni zemljevid leta 1916. ne bo več veliko izpremenil. Najbrže je francoski napad pri Verdunu zaključil štirimesečno bitko pri Somme.

Irška velik vojaški tabor.

Donnis Conner, voditelj ameriških Ircev, ki se je mudil na Irskem, je, ko se je vrnil v Ameriko, poročal ameriškem časopisju: Angleška vlada je izpremenila Irsko v oborožen tabor. Nad 40.000 vojakov se nahaja na otoku. Ničesar niso storili Angleži, da se v Dublinu uničeni mestni deli popravijo. Beda med aretiranimi osumljenci je velikanska. Irski, ki so jih na Angleškem izpustili iz zaporov, na Irskem ne dobe dela, ker so pod policijskim nadzorstvom, tudi v Ameriko im ne dovolijo, da se izselijo. Gibanje Sinnfeinerjev ni mrtvo, marveč se močno širi.

Velevažna Briandova izjava.

Kristianija. »Sozialdemokraten« piše: Najbolj je presenetila v celi vojski izjava Brianda, ki je rekel, da sedanjji vojski ne bo sledila gospodarska vojska proti osrednjima velesilama. Izjava je še posebno zato važna, ker je bil Briand duša in vodilna oseba napadalne politike Francije in njenih zaveznikov proti osrednji Evropi.

Sestanek generalnih štabov sporazuma v Parizu.

Lugano, 1. oktobra. (Kor. ur.) Francosko in italijansko časopisje zopet opozarja na potrebo, naj se zedinijo vojni vodstvo sporazuma. Pariški dopisnik »Secolo« pravi, da se vlade v Parizu, Londonu, Petrogradu in v Rimu pogajajo o velikem posvetu zveznih generalnih štabov v Parizu in o političnem sestanku sporazuma, na katerih naj se ustanovi trajni najvišji vojaški in diplomatski vojni svet sporazuma.

Važna naloga francoskega vojnega ministra.

Paris, 3. novembra. (Kor. ur.) Kakor poroča »Matin«, je francoskemu vojnemu ministru poverjena važna naloga, s katero se bo pečal več tednov. Generala Roques bo zastopal začasno mornariški minister. Podrobnih podatkov še ni.

Španci zahtevajo Gibraltar.

»Petit Journal« poroča iz Madrida: Dne 5. novembra sklicujejo vse stranke 12 novih ljudskih shodov, na katerih bodo razpravljali o vprašanju Gibraltarja. Španska vlada shodov ne more prepovedati.

Ogrožena nevtralnost Nizozemske.

Odsek druge zbornice v svojem poročilu hvali zunanjo politiko vlade. Več članov odseka je zahtevalo, naj se hitro ojači armada v Indiji. Izjava prestolnega govora o trdnem sklepu braniti neodvisnost, kolikor je to mogoče in vzdržati pravice Nizozemske se tolmači tako, da je po sodbi vlade velika nevarnost, da bi bila pritegnjena Nizozemska v vojsko.

18 norveških parnikov na poti v Francijo.

Glede na poročilo, da vozi 18 norveških parnikov francoski vladi blago v Francijo, pravi »Kölnische Ztg.«, da se mora s temi ladjami tako postopati, kot se postopa s sovražnimi pomožnimi vojnimi ladjami. Norveški lastniki ladjij naj se ne čudijo, če bomo vse storili, da omejimo njih vojno pomoč našim sovražnikom.

Nemški napad na trgovinsko morskó cesto Temza—Nizozemsko.

Berlin, 3. novembra. Wolff poroča: Lahke nemške bojne ladje so ponoči od 1. na 2. november prodrle iz flanderskih opirališč proti trgovinski morskó cesti Temza—Nizozemsko. Ustavile in preiskale so več ladjij in privedle dve sumljivi ladjij v pristanišče; tretji parnik, ki so ga še pričakovali, ni sledil. Štiri angleške križarke so obstreljevale nekatere naše torpedovke, ki so se vračale v svoje opirališče. Vse naše ladje so se vrnile nepoškodovane nazaj.

Napad na avstralskega ministrskega predsednika.

Frankobrod, 3. novembra. (Kor. u.) »Frankf. Ztg.« piše: Iz Londona se poroča, da je v Kium Victoria nekdo razbil okno vile Hughes in streljal na ministrskega predsednika Hughesa, ki je ležal v postelji. Strel ni zadel, napadalec je ubegnil.

„Deutschland“ drugič v Ameriki.

»Reuter« javlja, da se je nemški podmorski čoln »Deutschland« pripeljal 1. t. m. zjutraj v Connecticut. — To poročilo se mora seveda presojati zelo previdno; ker se z nemške strani še ni potrdilo.

Poštna zveza med Nemčijo in Ameriko potom podmorskih čolnov.

London, 2. novembra. (K. u.) »Reuter« poroča iz Washingtona: Nemški poslanik grof Bernstorff je predlagal, naj bi se poštna zveza med Združenimi državami in Nemčijo vršila s trgovskimi podmorskimi čolni. Nek uradnik poštnega oddelka je izjavil, da je poštna uprava pripravljena sprejeti predlog; končno veljavno se pa še ni odločilo.

Glasovi o novem ministrstvu.

Dne 1. t. m. je zaprisegel cesar nove ministre. — Časopisje razpravlja o nalogah novih mož in zahteva in pričakuje od njih tudi novega sistema. In to tudi glede nove nagodbe z Ogrsko, nasproti kateri ne sme biti Koerber več tako popustljiv.

Pri tej priliki prinaša časopisje iz Nemčije razkritja o Hohenlohu, ki je zato odšel na večdnevni dopust radi bolezni, ker ni hotel biti soodgovoren za Stürgkhove koncesije nikdar ne zadovoljivemu Tiszi.

Zanimiva so izvajanja v graški »Tagespost« pod naslovom: Pričakovanja. »Tagespost« piše: »Vsak mož v državi ve, kaj ima zahtevati od tega kabineta, kaj mora kabinet storiti, če hoče zadostiti svoji dolžnosti. Vsak smatra kot najvišjo dolžnost načelnika novega kabineta, da se vendar tudi v Avstriji prične korenita preureditev v preskrbi prebivalstva s potrebnimi živili. Treba je na vsak način končati s to dosedanjo dalekosežno organizacijo brezmejnne krparije. Da ne bomo več lukenj mašili, če kje sod ne drži, ampak bomo napravili novo dno, ki bo izključilo vse krajevne nedostatke. Da se opusti nadlegovanje prebivalstva z brezmejnimi odredbami, ki so mogoče dobro mišljene, toda ki prinašajo mesto dobička — škodo. Z eno besedo, da se prične vladati teško preizkušene narode z manjšim birokratizmom in z večjo razsodnostjo, ne z nerodno nerazumnostjo, ampak z dobrohotečim razumevanjem. V tem oziru je prvi korak, katerega pričakuje celokupna javnost od nove vlade, sklicanje parlamenta, ki ni bil še nikdar od obstoja ustave v Avstriji še tako poklican kakor ravno sedaj, da tvori posredovalca med ljudstvom in vlado, tolmača vseh pritožb in trpljenja požrtvovalnega občinstva. To je točka, ki mora biti prva izpolnjena, da se vrnejo ljudstvu in obdržijo njegove pismeno zajamčene pravice. Tako preureditev razmer pa zahteva, da se vendar enkrat pomete s starim policijskim duhom. Nikdo ni pričakoval, da je mogoče v Avstriji, kjer so vsaj teoretično dani predpogoji za obstoj modernega demokratičnega življenja, še tak Metternihov predmarčni duh. V nobeni vojujoči se državi ne tožijo tako čez cenzuro, toda tudi v nobeni se ne izvršuje cenzura s tako boječnostjo na vseh mogočih in nemogočih poljih. Uredništvo vsakega časopisa pozna dovolj slučajev reakcionarnega duha, ki cvete od začetka vojne.

Toda danes nočemo tožiti. Če bo stremil Koerberjev kabinet za pravo ljudsko politiko in ne za svetu tujo vladno politiko, potem gotovo ne bomo štedili z ugodno pohvalo novega kabineta, potem bo ljudstvo izreklo svoje priznanje.

Tako glasilo alpskih Nemcev.

Dr. Hübschmann izvaja v reviji narodnosocialne češke stranke »Česky Obzor« sledeče: »Parlament ni za moderno državo razkošje ampak neobhodna potreba. Kakor se zdi, vodi dr. Koerberja geslo: S parlamentom. Upajmo, da bo vlada že našla priliko, da bo mogoče še pred zasedanjem parlamenta ugotovila svoj program nasproti državi in narodu. Toda samo sklicanje parlamenta ne pomeni še obnove ustavnega življenja, ki mora nastopiti, če hoče parlament uspešno in z odgovornostjo delati istočasno s parlamentom morajo po našem nazoru biti obnovljene tudi gotove meščanske svobodščine, četudi morajo tem vojne razmere napraviti koncesije. Tukaj mora ministrski predsednik s srečno roko najti pravo sredino. Nikakor se ne more govoriti, da se da poslancem v parlamentu svoboda govora, če je odpravljen temeljni državni zakon o svobodi govora in svobodi časopisja. Narodnosocialna stranka — tako konča članek — je prišla in je bila sovražnik gotove vlade, in to ni samo od nje odvisno — Toda ona ni nikak sovraž-

nik države, sovražnik parlamenta. —

Parlamenta ne bo pred februarjem. Praga, 1. okt. Kakor poroča »Prager Tagblatt«, se je izjavila neka oseba, ki upravlja državnozbornsko poslopje, da ne more biti parlament sklican pred 1. februarjem. Da se prenese bolnica, se potreje najmanj 14 dni, da se preuredi poslopje, najmanj deset tednov. Najugodnejši termin za otvoritev parlamenta je 1. februar.

Najnovejše.

Odlikovani avstrijski generali.

Berlin, 2. novembra. (K. u.) »Reichsanzeiger« poroča: Cesar Viljem je podelil generalnemu polkovniku Böhm-Ermolli red pour le merite; generalnemu polkovniku Terszyanskemu veliki križ reda rdečega orla z meči, generalu dr. Bardolfu meče k redu rdečega orla II. razreda in generalnemu majorju Berndlu red rdečega orla II. razreda z meči.

Italijansko uradno poročilo.

31. oktobra. Sovražno topništvo je včeraj živahneje obstreljevalo naše postojanke v Val Sugana, pri ključu do Torrente Vanoi (Cison) in na bojni črti juljskih planin. Na Krasu smo sestrelili eno sovražno letalo, ki je padlo v naše črte. Med letalci je eden mrtev, drugi je ujet. V Albaniji so vpadli 29. m. m. sovražni letalci, ki so metali bombe pri Klisuri in pri spodnji Vojsi. Žrtev in škode ni.

S solunske bojne črte: Sestrelili smo sovražno proizvedeno letalo pri postaji Akilandzali ob železnici Dojran—Demirhisar. Dobro merjeni strelji našega topništva so uničili bolgarski oddelek, ki je prihitel na pomoč. Letalo smo potem popolnoma uničili.

1. novembra. Včeraj je jasno vreme pospeševalo nastop topništva na celi bojni črti. Popoldne je postalo obstreljevanje zelo močno vzhodno od Gorice in na Krasu Skupine naših in sovražnih letal so se mnogokrat spopadle; 2 sovražni letali smo sestrelili.

Kolodvora Dutovlje—Skopo in Nabrežina je prav dobro obstreljevalo 14 Capronijev, ki so jih spremljevala letala vrste Newport. Naši drzni letalci so se vrnili vsi na lastno polje, dasi so jih zelo živahno obstreljevali s topovi in so jih tudi letalci napadali. Sovražna letala so metala bombe v dolino Cordevola, na zgornji Vanon, blizu Tolmezzo, in na kraje pri spodnji Soči. Nekaj ranjencev, škode nobene.

Finci se izseljujejo.

Kopenhagen, 3. novembra. (K. u.) »Berlingske Tidende« poroča iz Stockholma: V zadnjih dneh je prišlo v različna švedska pristanišča več čolnov z begunci iz Finske. »Aftenposten« piše, da so mladi Finci zato zbežali, ker so Rusi pričeli mlade Fince v starosti 19 do 20 let pod orožje klicati. Na Finskem se boje, da je to pričetek vpeljave splošne vojaške dolžnosti. Begunci poročajo, da je zastraženje finske obale zadnji čas zelo poostreno, da so na posameznih mestih postavljene straže celo v razdalji 100 metrov.

Potopljene grške ladje.

London, 2. novembra. (K. u.) Reuter poroča iz Aten: Parnik »Kiki Isais« je bil včeraj od nekega podmorskega čolna na istem mestu potopljen kot parnik »Angeliki«.

London, 3. novembra. (Kor. urad.) »Daily Telegraph« poroča iz Aten: Z ozirom na potop parnika »Angeliki« objavlja nemško poslanstvo izjavo, ki pravi, da ne bi noben nemški podmorski čoln nastopil proti grškim ladjam, ki imajo svoje papirje v redu. Samo ladje, ki vozijo revolucionarje za ojačenje ententinih čet, bodo napadene. Kar tiče »Angeliki«, je nemško poslanstvo prepričano, da ne more biti govora, da bi bila ladja potopljena od nemškega podmorskega čolna. Okoliščine, v katerih se je zgodila nesreča, opravičujejo to stališče.

London, 2. novembra. (K. u.) Reuter poroča iz Aten: Vlada sporoča, da radi potopa parnika »Angeliki« ne bo napravila nobenih uradnih korakov, dokler ne bo končana preiskava.

Ponesrečena ladja.

Amsterdam, 3. novembra. (Kor. ur.) Nizozemski parnik »Oldampt« je pri Hoeck van Holland zavozil na pesek.

Zopet dva norveška parnika potopljena.

London, 3. novembra. (K. u.) »Daily Telegraph« poroča: Potopljena sta bila norveška parnika »Cerloch« in »Rovn«. Posadko so izkrcali.

Požar v vojaškem skladišču.

Pariz, 3. novembra. (K. u.) »Petit Parisien« poroča iz Chartresa V nekem vojaškem skladišču, v katerem so bile velikanske množice najrazličnejšega blaga, je izbruhnil velik požar, ki je napravil veliko škodo.

Ljubljanske novice.

Ij Promoviral bo 7. novembra v veliki slavnostni dvorani dunajskega vseučilišča c. kr. deželovladni tajnik g. Ernst Koridin za doktorja prava.

Ij Okolu 600 novih laških ujetnikov so danes pripeljali na ljubljanski Grad.

Ij Bomo videli, kaj bo. Dr. Ottmar Hegemann priobčuje v »Grazer Tagblattu« pismo nekega Gustava Müllerja iz Gradca, kateremu se je dve leti pred umorom Franc Ferdinanda sanjalo, da vidi dvorno gala kočijo in na njej črne črke na belem polju: Franc Ferdinand. Sedaj se je temu možu sanjalo, da čuje prusko koračnico in številke 4, 11, 16. Iz tega tolmači dr. Ottmar Hegemann, da bo 4. novembra 1916 velik dan za Prusko, morda odločilen za časten mir. Priobčujemo, ker je že jutri 4. novembra. Vsak pač želi dogodek, ki nam zajamči časten in trajen mir.

Ij Temu se da odpomoči. Mnogi se pritožujejo, da zadnje dni oddaja mestna aprovizacija premalo spečen kruh. Temu se lahko pač odpomore, zato to pritožbo priobčujemo.

Ij Zlati zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil Fr. Avčičin, črnovojniški inženir in poveljnik delavske stotnije 7/bh. 3.

Ij Nesreča na ljubljanskem kolodvoru. Predvčerajšnjim dopoldne je pri premikanju vlakov na tukajšnjem kolodvoru lokomotiva zgrabila skladišnega delavca Jakoba Petkovšek iz Zaloča in ga težko poškodovala.

Ij Odlikovani je bil narednik Adolf Gratzler, dodeljen 5. armadnemu poveljstvu v železnim zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostne svetinje. Bil je pred časom odlikovani tudi s častno kolajno »Rdečega križa« in s častno diplomom.

Ij Izvažanje živil iz dežele v deželo je prepovedano, a vendar se to še dogaja. Čuje se, da romajo iz izanskega kota jajca in druge dobrote ne v Ljubljano, ampak nekemu premožnemu gospodu naravnost na Dunaj. Plemiči res lahko bolje plačujejo, toda naši sočežani naj pomislijo, da smo eden na drugega tako trdno navezani za vsakdanje potrebščine, da bi eden brez drugega sploh ne mogli živeti. Kako bi na primer bilo po deželi, ko bi mestni veletržci in tovarnarji potrebščine, ki jih ljudstvo vsak dan rabi — in teh ni malo — ne oddajali po domači deželi, ampak le drugam? In tudi ti bi svoje blago češče lahko prodali drugod dražje, kakor pa doma, toda se vendar ozirajo najprvo na domače potrebe. To naj bi imeli naši deželani pred očmi, kadar pride k njim kak tuj navijalec cen.

Ij Tatinska služkinja. Neka trgovka v Kolodvorski ulici je opazila, da ji zadnji čas neprestano zmanjkuje denar. Dognala je, da je tatica njena 16letna služkinja F. S. iz Škofje Loke, in poklicala stražnika. Ko so preiskali kovčeg služkinje, so našli v njem dva stokronska bankovca in vse polno lepih novih reči: čevljev, dežnikov, perila, nogovic, bluz, ogrinjal, predpasnikov, denarnic, torbic, klobukov, vlačnic, zlatih prstanov, uhanov itd. Mlada ničemurnica je ukradla tekem 14 dni sedanji gospodinji nad 300 kron, kradla je pa tudi v prejšnjih službah. Dekleta so izročili deželnemu sodišču.

Ij V ruskem ujetništvu sta strojni tehničar Ivan Hladnik iz Ljubljane in Jakob Tavželj iz Zgornje Šiške.

Ij Osobje tvrde A. Zankl sinovi, Ljubljana, izroča za goriške begunce ponovno 50 kron.

Ij Oddaja krompirja za L. okraj. Za I. okraj se bo oddajal krompir po naslednjem redu: V soboto 4. novembra od 8. do 9. ure dopoldne št. 721—840, od 9. do 10. ure dopoldne št. 841—960, od 10. do 11. ure dopoldne od št. 961 naprej. — Zamudniki iz prevega okraja pridejo na vrsto šele čez nekaj tednov. — Krompir je dobiti pod znanimi pogoji iz skladišča pri Mühlesnu.

Pr. morske novice.

+ Nova nemška gimnazija. Iz Voloskega se nam poroča, da se tam baje v prav kratkem času otvori prvi razred nove nemške gimnazije. Priglašeni so okrog 30 učencev.

Salezijanci v Trstu. »Tiroler Soldatenzeitung« prinaša napad na italijanske Salezijance v Trstu, kjer jim očita irredentistično tendenco njihovega zavoda, posebno pa še nekega patra z imenom Michelangelo Rubino, ki je baje vohunil za Italijo in vzdrževal zveze z laškimi politikami iz kraljestva. Pri tej priliki povdarjamo z ozirom na dopis v »Tiroler Soldatenzeitung« dve točki: 1. Mogoče je, da so se vršile v zavodu nerednosti glede vzgoje otrok v irredentističnem duhu. Toda zato ni red sam kot tak odgovoren, in ne more zato, če so se vpletli v njegove vr-

ste ljudje, ki so bili zastrupljeni z irredentistično propagando. Red Salezijancev je mednarodni red, razširjen po celim svetu, ki stremi pred vsem za vzgojo otrok v verskem duhu. Zlorabe in nerednosti se pa vrše lahko povsod, kjer so ljudje.

Hrvatsko šolo so otvorili dne 8. oktobra za begunce v Breitenwaldu na Nižjem Avstrijskem.

— Iz Gor. Branice. Danes, dne 31. oktobra, priplulo je ob 3. uri šest italijanskih zrakov. Krožili so nad Branico. Takoj so se dvignili naši, sovražni so jo pa brzo popihali. Bomb niso imeli časa metati.

Dnevne novice.

+ 150. rojstni dan Radeckega. Včeraj se je stoinpetdesetič povrnil dan, ko je bil rojen eden največjih avstrijskih vojskovodij, maršal Ivan Jožef grof Radecky. Naše čete so ta spomin na soški bojni črti praznovale z zmago nad laškim orožjem.

+ Pohvale. Od vojaškega poveljstva v Gradcu so bili pohvaljeni: stotnik 17. pp. Rudolf Moebius za svoja z veliko preudarnostjo, delavnostjo in odločnostjo vodena reševalna in varnostna dela ob priliki velike katastrofalne povodnji v Weißkirchenu, Fischingu in Judenburgu; nadalje nadporočnik v rez. Leon Hassinger, poročnik Jurij Eineder in Alfred Mitkrois, poročnik v rez. Janko Pestotnik in črnovoj. poročnik Franc Deu, vseh 5 od 17. pp., za njihovo neustrašeno, požrtvovalno in z najboljšimi uspehi vodeno delovanje ob priliki velike katastrofalne povodnji v Weißkirchenu in Neu-Fischingu.

+ Aprovizacija. Dunajski listi poročajo, da misli vlada tudi druga živila in ne samo moko razdeljevati po rajonih. Pri moki velja sicer prisilni rajon (oblast predpiše prodajalno, kjer moraš kupiti), za ostala živila pa misli vpeljati prostovoljne rajone; vsakdo pove sam trgovca, pri katerem misli kupovati. Za ta ostala živila bi dobili sestavljene karte. Aprovizacijski posvetovalni odbor se je izrekel proti kartam za meso, ki vendar le pridejo. Kdor se bo hotel odpovedati mesu, bo dobil več moke, kruha ali masti. Odbor je postavil posebno komisijo, ki se peča z vprašanjem masti. Množino kave za osebo bo treba znižati.

+ Urad proti vojnomu oderuštvo ustanove na Dunaju pod vodstvom odličnega strokovnjaka. Njegova naloga bo zasledovati vojno oderuštvo na splošno in v posameznih slučajih do zadnjih podrobnosti.

— Izvoz prešičev z Ogrskega v Avstrijo. Poročilo, da namerava Ogrska popolnoma prepovedati izvoz prešičev v Avstrijo, ni resnično. Ogrska vlada je pač nameravala nekaj časa ustaviti izvoz prešičev v Avstrijo, ker se je izvozu določeno število v zadnjih treh mesecih močno preorocilo. Mesečno se namreč me izvažati z Ogrskega le 22.000 mastnjakov; izvoz so pa nadzorovali naknadno. Popolno prepoved so po pogajanjih med obema vladama zopet upustili. V bodoče se bo morala pred izvozom prešičev izposlovati dovoljenje, da se določeno število ne bo prekoračilo.

— Železni dvavinarski drobiž namerava Avstro-ogrska banka v kratkem izdati. Pripravljajo se tudi enokronske bankovci, ki se pa še ne bodo kmalu izdali.

— Postavno zavarovani inženirski naslov. »Narodni Listy« poročajo, da se bo v kratkem s cesarsko naredbo zavaroval inženirski naslov, katerega se bodo smeli posluževati le absolutni štiriletnih strokovnih oddelkov tehničnih visokih šol, ki so napravili dve državni izkušnji.

— Naredba proti kletvinl. Hrvatska vlada je izdala ostro naredbo, s katero se prepoveduje kletvina.

— Smrtna nesreča s petrolejko. 11letna Ana Štefin v Veliki Kostreznici je bila te dni sama doma s svojim očetom, ki zaradi bolezni že več let ne more s postelje. Hotela je skuhati kostanja, in da bi lažje zakurila, je vtila na drva petroleja iz petrolejke. Pri tem je petrolejka eksplodirala in dekle je bilo nenadoma vse v plamenu. Goreča je pribežala k očetu, ki se je splazil s postelje in z golimi rokami skušal pogasiti gorečo obleko. Pri tem je zadobil težke opekline na rokah, dekle je bilo pa tako ožgano, da je še isti dan umrlo.

— Ustrelil se je v Celovcu častniški sluga Ignacij Fertin.

— Iz Tržiča. Pred tednom je umrl čevljarski mojster g. Anton Zupan, dolgo-

letni član društva sv. Jožefa. — 31. oktobra pa je prominul v najlepši moški dobi po kratki boleznii posestnik g. Lud. Grasmayer, tržni podžupan in načelnik okr. bolnišne blagajne. Pokopali so ga na vernih duš dan. Naj počiva v miru! — Ošpice razsajajo po župniji med otroci. Nekaj jih je že umrlo

— Umrli je v Gradcu minoli teden 70-letni vpok. župnik Fr. Moser, večletni misar v mestni proštiji sv. Krvi Jezusove. Ob pogrebu je blagoslovil truplo sam knezoškof dr. Schuster, pogreb na centralno pokopališče je pa vodil mil. proš J. Schabel. — Rajni župnik je bil pravicoljuben mož ter je ob izbruhu svetovne vojne odločno zagovarjal nedolžnost slovenskih duhovnikov proti vsem klevetnikom. Pokoj plemeniti duši!

— Starešina »Danice« Stanko Masič zopet ranjen. Te dni je bil zopet ranjen na rumunskem bojišču starešina »Danice« nadporočnik Stanko Masič.

— Umrli je brat preč. g. Antona Zlogar, kanonika v Novem mestu. Janez Zlogar, posestnik v Bušnji vasi št. 5, župnije Suhor, dne 30. oktobra t. l., star 69 let. Bolehal je dolgo časa, toda bolezen je prenašal bogu vdano in potrpežljivo. Zapušča tri odrasle hčere in dva mladoletna sina. Na svidenje nad zvezdami!

— Obuvalo. Na Dunaju se je pred kratkim vršilo posvetovanje raznih avstrijskih in ogrskih oblasti in interesentov o preskrbi prebivalstva z obuvalom. Misli se na izdelovanje vojnih normalnih čevljev, in sicer v štirih vrstah. Zaradi pomanjkanja usnjenih podplatov naj se čimprej začne z izdelovanjem vojnih čevljev s premičnimi lesenimi podplati. Ustanovi se posebna centrala, ki bo razdeljevala čevlje. Družba bo tudi uvažala čevlje. Pri cenah se bo po nemškem vzorcu gledalo na prebivalstvo.

— Prebivalstvo Zagreba. L. 1910. so našteji v Zagrebu 79.038 prebivalcev, od katerih je bilo: 59.171 Hrvatov, 4074 Srbov, 9160 Slovencev, 1212 Čehov, 123 Slovakov, 46 Rusinov, 4028 Mažarov, 4458 Nemcev, 22 Rumunov, 329 Italijanov in 415 drugih narodnosti.

— Alice Schalek toži Karla Krausa. Pisateljica Alice Schalek je vložila tožbo radi razžaljenja časti proti Karlu Krausu, ker je ta zasmehoval njena poročila o zavzetju Belgrada in o bojih pri Soči.

— O maksimalnih cenah za vino. Pišejo nam: Povsod po Kranjskem se sliši, da se uvedejo za vino maksimalne cene. K temu treba reči to-le: Ako so hoteli določiti vinu najvišje cene, bi bili morali to storiti takoj ob trgatvi in ne sedaj, ko je v glavnem vino že prodano. Tudi se sliši, da bodo znašale najvišje cene 140—160 K za hektoliter. Te cene bi bile morda res primerne ob trgatvi. Sedaj pa, ko je večina vina že prodanega za mnogo višje cene — celo do 220 K hl —, bi bile navedene cene naravnost krivične. Ako pomislimo, kako drago mora vinogradnik sedaj plačevati živila in vse druge potrebščine, potem moramo priznati, da cena vinu po 220 K hl nikakor ni pretirana. Ne smemo pozabiti, da je vino edini pridelek vinogradnikov in da mora z denarjem, ki ga dobi zanj, pokriti vse potrebščine svojega gospodarstva in svoje družine. Pustite tudi vinogradniku, da bo mogel živeti! — Prizadeti.

— Vinska letina v ormoško ljutomerskih gorah. O tem se piše: Vinski kupci in krčmarji so ponujali pridelovalcu letos navadno po 2 K za liter mošta takoj od preše; večina je po tej ceni svoj pridelek tudi že oddala. Zdaj se govori o cenah od 2 K 60 v. do 3 K za vino na »pretok«. Ker je vina malo in se oglašajo vsak dan kupci, bodo zaloge kmalu izčrpane. Vinogradnik dobi res lep denar za svoje blago, a kaj mu pomaga, ko mora tudi on vse 4 do 5krat dražje plačati, kakor v navadnih rednih razmerah. Pri tem pa še ga tare skrb, bode li za prihodnje leto dobil dovoljno množino galice in žvepla, bode li o pravem času mogel izvršiti vinogradna dela.

— Iz ljudskošolske službe. Za prov. učiteljici sta imenovani abs. učit. kand. Marija Lobe v Gradcu pri Črnomlju, abs. učit. kand. Terezija Jakše v Radencih. — Na dekliski mestni osemrazrednici v Ljubljani bosta supralali poizk. kandidatini pl. Kleinmayer in Ana Kunstel. — Brezplačna šolska praksa na mestni nemški dekliski osemrazrednici je dovoljena abs. učit. kand. Elzi Tschada.

— Mariborski lekarnarji so vsled pomanjkanja lekarniškega osebja sklenili, da bodo v zimskih mesecih odprli lekarno šele ob pol 8. uri zjutraj in zaprli ob 8. uri zvečer. Glede ponočne službe se pa ničesar ne spremeni in bo dotična lekarna, ki bo imela ponočno službo, označena s posebno

tablico, ki bo nabita na vratih dotične lekarnarje.

— Ljubezen do bližnjega razpuščena. Uradna »Wiener Zeitung« z dne 19. oktobra prinaša: Zadruga »Ljubezen do bližnjega« se je razdružila, ker ji manjka članov.

— Peške od grozdja so zaplenili v Dalmaciji.

— Novi poštni uradi se etvorijo po naredbi avstrijskega vojnega vodstva v Albaniji, in sicer v Lešu, Tirani, Elbasanu in Kula-Lumsu.

— Podružnica Rdečega križa v Ilirski Bistrici se prav srčno zahvaluje vsem onim, ki so na katerikoli način pripomogli, da se je dobrodelna prireditev tako izvrstno sponesla in se je moglo zato odposlati čistega dohodka 509 K 20 vin. in udnine 120 K za namene »Darovalnih dni«.

— Seznam vojnopoštinih uradov, ki so pripuščeni k prometu s zasebnimi vojnopoštinih zavitki: 5, 5/III, 9, 11, 13, 19, 19/II, 20, 20/V, 24, 29, 35, 37, 38, 40, 42, 44, 47, 49, 51, 55, 58, 60, 63, 66, 68, 69, 77, 84, 88, 90, 92, 94, 95, 102, 105, 107, 110, 111, 113, 120, 125, 128, 130, 131, 133, 136, 137, 138, 144, 145, 146, 147, 148, 150, 153, 155, 165, 167, 168, 175, 176, 177, 178, 180, 181, 183, 184, 185, 188, 189, 190, 191, 203, 207, 209, 215, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 226, 227, 229, 232, 235, 237, 239, 240, 250, 252, 255, 256, 258, 259, 260, 262, 263, 267, 270, 271, 272, 273, 274, 276, 277, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 302, 307, 315, 316, 317, 318, 319, 324, 332, 334, 335, 336, 338, 340, 352, 354, 361, 364, 368, 369, 371, 372, 376, 377, 378, 385, 386, 387, 388, 388/II, 388/III, 389, 390, 392, 393, 395, 396, 398, 399, 400, 400/II, 400/III, 401, 403, 404, 405, 407, 408, 409, 410, 412, 444, 444/II, 444/III, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 516, 517, 600, 602, 605, 607, 608, 611, 612, 613, 630. — Zasebni vojnopoštini zavitki so dovoljeni od sedaj naprej pod obstoječimi pogoji edino na one vojnopoštne urade oziroma etapne poštne urade s številko, ki so navedeni v gornjem seznamu. Vsi drugi vojnopoštini uradi oziroma etapni poštni uradi s številko, katerih ni v seznamu, so za promet s zasebnimi vojnopoštinih zavitki zaprti. — Promet zasebnih vojnopoštinih zavitkov z vsemi c. in kr. etapnimi poštnimi uradi z označbo k r a j a v zasedenem ozemlju Rusko-Poljske, Srbije, Črnegore in Albanije — izvzemši etapna poštna urada v Mitrovici na Kosovem in v Novempazarju — je pod obstoječimi pogoji prejkoslej dovoljen.

Razna poročila.

Ogrski urad za prehrano.

Ogrski vladni list prinaša vladno naredbo o novem državnem uradu za prehrano. Predsednik ima sedež in svetovalno pravico v ministrskih sejah in pravico dajati ukaze naravnost ne samo državnim ampak tudi avtonomnim uradnikom. Ti slednji ga morajo brezpogojno ubogati, sicer jih lahko odstavi za vsako počasnost ali odpornost. Predsednik ima absolutno pravico do revizije pšenice, rži, napolice, krompirja in sočivja, nikakor pa ne do koruze, ki bo menda vendar le prišla v korist prešičem, da se dobi potrebne masti.

Mednarodni socialistični kongres v Parizu.

Basel. »Baseler Nachrichten« javljajo iz Lyona: Dne 24. decembra bo zboroval v Parizu socialistični kongres, ki se ga bodo udeležili socialisti iz Francije, Anglije, Rusije, Italije in iz Belgije. Na kongresu bodo razpravljali, zakaj so podpirale socialistične stranke svoje vlade. Izdelati nameravajo parlamentarni načrt za dobo vojne in za morebitno dobo premirja in o načinu, kako naj se vodijo mirovna pogajanja. Posvetovali se bodo tudi o splošnem programu glede na sklepanje miru. Končno nameravajo izdati dva oklica: enega nevtralcem, drugega osrednjima velesilama.

Španska in Portugalska.

»Temps« poroča iz Lizbone: Anglija dela na spravo med Portugalsko in Španjo. Sporazum je naročil publicistu Melguadesu Alvarezu, naj dela za zblizanje med Španjo in Portugalsko. Hervé poziva v svojem listu španskega nečaka, naj se poizkuša vsaj gospodarsko približati sporazumu.

lj Našla se je v sredo na pokopališču pri Sv. Križu ženska ročna torbica, v kateri se je nahajala denarnica z nekaj denarja. Dobi se na Karlovški cesti št. 22, visoki parter desno.

Težake

sprejme v službo trdka

Beer & Ko., Dobrava pri Jesenicah.

Pojasnila se dobe v hotelu »pri Maliču«.

Tužnim srcem naznanjamo, da je Vsemogočnemu dopadlo našo drago mamico

Mršulo Lovšin

po dolgi, mučni boleznii, večkrat prevideno s sv. zakramenti v lepi (visoki) starosti 85 let daues ob 1/2 3 popoldan poklicati v boljše življenje. Pogreb se vrši v nedeljo ob 10. dopoldan. Drago mamico priporočamo vsem znancem v molitev in blag spomin.

Lesce, 2. novembra 1916.

Janez Lovšin, župnik
Fran Lovšin, nadučitelj
sinova
Marija Lovšin,
hči

Pomočniki

za pohištveno mizarstvo se sprejmo v trajno delo. — Zajedno se išče tudi

Vajenec

za gornjo obrt. Kje, se izve v zalogi pohišiva I. Cerne, Dunajska cesta št. 28.

Učenca

za tapetniško obrt sprejme Ivan Černe, Dunajska cesta št. 28.

Lepo

2578

meblovana soba

se takoj odda. Gruberjevo nabrežje 6.

Krojaškega pomočnika

sprejme takoj FRANC LUKMAN, krojač, Poljane nad Škofjo Loko.

Štev. 16345.

Razpis

raznih ustanov za deklisko bala in za reveže.

Mestni magistrat ima za tekoče leto podeliti sledeče ročne ustanove:

- Janeza Krstnika Bernardinija ustanova v znesku K 230—
- Janeza Jakoba Schillinga ustanova v znesku K 250—
- Jurija Tolmainerja ustanova v znesku K 250—
- Janeza Jošta Weberja ustanova v znesku K 230—
- Do ustanov pod 1.—4. imajo pravico hčere ljubljanskih meščanov, ki so se letos omožile ter so uboge in poštenega slovesa.
- Miklavža Janeza Kraschkoviza ustanova v znesku K 128—
- Do te ustanove ima letos pravico kmet iz šentpeterske fare, ki je po nesreči obubožal ali zašel v dolgove.
- Antona Jakoba Fanzoja ustanova v znesku K 128—
- Do te ustanove imajo pravico poštena dekleta meščanskega ali tudi priprostejšega stanu, katera so ubožna in so se letos omožila.
- Josipa Feliksa Sinna ustanova v znesku K 96—
- Do te ustanove, ki jo je deliti, imata pravico dve izmed najrevnejših ljubljanskih deklet.
- Mihe Pakiča ustanova v znesku K 244—
- Do te ustanove imajo pravico ubožni ljubljanski meščani obrtniškega stanu ali njih vdove.
- Janeza Kovazha ustanova v znesku K 302—
- Ta ustanova gre na 4 enake dele po K 75/50, do katerih imajo pravico 4 v revščini v Ljubljani živeči rodbinski očetje ali vdovljene rodbinske matere, ki so brez lastne krivde v uboštvo, so katoliške vere, neoporeklega slovesa in imajo rediti nepreskrbljene otroke.
- Marije Kosmatscheve sirotinska ustanova v znesku K 204—
- Do te ustanove imajo pravico nepremožne uradniške sirote ženskega spola, ki so ljubljankinje in poštenega vedenja.
- Marije Kosmatscheve poselska ustanova, tri mesta, vsako po K 40—
- Do te ustanove imajo pravico dekle, ki so stare, betežne, za pridobitek nezmožne in so delj časa zvesto in pošteno služile pri kaki rodbini v Ljubljani.
- Ustanova neimenovanega dobrotnika za onemogle posle v znesku K 100—
- Do te ustanove imajo pravico 4 revni, delanezmožni posli, ki so zvesto služili in so neomadeževanega slovesa, vsak na 1/4 ustanove (K 25—).
- Helene Valentínove ustanova v znesku K 168—
- To ustanovo ima mestni magistrat razdeliti med popolnoma osirotele in zapuščene otroke, ki prebivajo v frančiškanski fari in niso še 15 let stari. Koleka proste prošnje za eno ali drugo izmed teh ustanov je vlagati do konca novembra 1916 pri vložnem zapisniku mestnega magistrata.
- Kdor prosi obenem za več ustanov, mora vložiti tudi več prošenj, a v vsaki tudi povedati, za katere druge ustanove je obenem prosil. Le prošnja za ustanove pod 1.—4. lahko je enotna.
- V vsaki prošnji je navesti okoliščine, ki dokazujejo prosilčevo uboštvo in jim priložiti dokazila, da je prosilec do dotične ustanove v smislu tega razpisa upravičen. Kdor vloži obenem več prošenj, se lahko v ostalih sklicuje na podatke in dokazila ene prošnje.
- Na prošnje, ki nimajo točnih navedb ali dokazov o prosilčevi upravičenosti, se ne bo oziralo.
- Na vsaki prošnji mora biti tudi natanko označeno prosilčevo stanovanje in ime razločno podpisano.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 1. novembra 1916.